Նախագիծ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱՀԱՐԹԵՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Ֆինանսական համահարթեցման մասին օրենսդրությունը

Ֆինանսական համահարթեցումը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով, իսկ սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ այլ իրավական ակտերով:

Հոդված 2. Օրենքի խնդիրները

Սույն օրենքը սահմանում է ֆինանսական համահարթեցման հասկացությունը, սկզբունքները, համայնքների բյուջեներին ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների հաշվարկման և հատկացման կարգերը:

Հոդված 3. Ֆինանսական համահարթեցման հասկացությունը

Ֆինանսական համահարթեցումը համայնքների ներդաշնակ զարգացմանը նպաստելու, ինչպես նաև ֆինանսապես թույլ համայնքներին օժանդակելու համար նրանց նվազագույն ծախսերը ապահովելու նպատակով՝ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին օրենքով վերապահված սեփական լիազորությունների իրականացման ժամանակ համայնքների ֆինանսական հնարավորությունների միջև առկա տարբերությունների նվազեցումն է:

Հոդված 4. Ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքները

Ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքներն են՝

1. Համայնքների սեփական եկամուտների և ծախսային կարիքների հարաբերակցությունների անհամաչափության մեղմացում.
2. Պետական բյուջեից համայնքներին համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ոչ նպատակայնություն.
3. Համայնքների լիազորությունների իրականացման և ֆինանսական միջոցների օգտագործման ազատության և ինքնուրույնության պահպանում.
4. Պետական բյուջեից համայնքներին հատկացվող համահարթեցման դոտացիաների ընդհանուր գումարի նվազագույն չափի օրենքով սահմանում.
5. Ըստ առանձին համայնքների՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով հատկացվող դոտացիաների Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին օրենքով հաստատում.

Հոդված 5. Համահարթեցման դոտացիաների ընդհանուր գումարի ձևավորման աղբյուրը

1. Համահարթեցման դոտացիաների ֆինանսական միջոցները ձևավորվում են պետական բյուջեի միջոցներից և հանդիսանում են

համայնքների բյուջեներին հատկացվող ոչ նպատակային պետական տրանսֆերտներ:

2. Համահարթեցման դոտացիաներ ստացող համայնքները պահպանում են սեփական պատասխանատվությամբ գործելու իրավունքը և այդ ֆինանսական միջոցների օգտագործման ազատությունը:

Հոդված 6. Համահարթեցման դոտացիաներ ստացող համայնքները

Սույն օրենքով սահմանված ֆինանսական միջոցների բաշխման կարգի հիման վրա համահարթեցման դոտացիաներ չեն կարող ստանալ այն համայնքները, որոնց բյուջետային ապահովվածությունը չի բավարարում համահարթեցման դոտացիա ստանալու համար սույն օրենքի 8 –րդ և/կամ 10 –րդ հոդվածներով նախատեսված պահանջներին:

Հոդված 7. Համահարթեցման դոտացիաների հաշվարկման գործոնները

1.Համահարթեցման դոտացիաները հաշվարկվում են ըստ առանձին համայնքների բյուջեների:Համահարթեցման դոտացիաները հատկացվում են երկու գործոններով՝

1) Բնակչությամբ փոքր համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության նվազագույն ծախսերի ապահովում (այսուհետ “ա” գործոն).
2) Համայնքների բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային միջոցների անհավասարաչափության մեղմացում (այսուհետ “բ” գործոն)՝

“ա” գործոն - դոտացիաների բաշխում՝ ըստ համայնքի մասշտաբի գործակցի - $Դ^{Մ}$,

“բ” գործոն - դոտացիաների բաշխում՝ ըստ համայնքի բյուջետային ապահովվածության գործակցի -$Դ^{Բա}$:

2. Համահարթեցման դոտացիաների ընդհանուր գումարի 10 տոկոսը բաշխվում է “ա” գործոնով, իսկ 90 տոկոսը՝ “բ” գործոնով:

Հոդված 8. Համահարթեցման դոտացիաների “ա” գործոնով հաշվարկման կարգը

1. Սույն օրենքի “ա” գործոնով համահարթեցման դոտացիաների բաշխումն իրականացվում է ըստ մասշտաբի գործակցի այն համայնքների միջև, որոնց մասշտաբի գործակիցը բարձր է բոլոր համայնքների մասշտաբի գործակցի միջին ցուցանիշից: Համայնքը “ա” գործոնով համահարթեցման դոտացիա է ստանում, եթե նրա մասշտաբի գործակիցը բավարարում է հետևյալ պահանջին՝

$(ՄԳ^{i} - ՄԳ^{միջին})>0$, որտեղ՝

$ՄԳ^{i}$ - 9 – րդ հոդվածով սահմանված i-րդ համայնքի մասշտաբի գործակիցն է,

$ՄԳ^{միջին}$ - բոլոր համայնքների մասշտաբի գործակցի միջին

կշռված ցուցանիշն է, որը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$ՄԳ^{միջին} = ԳՈՒՄ (ՄԳ^{i} \times Բ_{i}) / Բ_{ՀՀ}$$, որտեղ՝

$Բ_{i}$ - i-րդ համայնքի բնակչության թիվն է,

$Բ_{ՀՀ}$ - համայնքների բնակչության թվի հանրագումարն է (ՀՀ բնակչության թիվ),

2.Համայնքի բնակչության թիվը տվյալ համայնքի տարածքում հաշվառված բնակչության թիվն է՝ հաշվարկվող տարվան նախորդող տարվա տարեսկզբի դրությամբ:

3.Ըստ համայնքի մասշտաբի գործակցի՝ համահարթեցման դոտացիայի ընդհանուր գումարի հաշվակման բանաձևն է.

$$Դ^{Մ} = 0.1 \times Դ$$, որտեղ՝

$Դ^{Մ}$ - ըստ մասշտաբի գործակցի բաշխվող՝ դոտացիայի գումարն է,

$Դ$ - համահարթեցման համար նախատեսված դոտացիայի ընդհանուր գումարն է:

4.Ըստ մասշտաբի գործակցի բաշխվող դոտացիայի գումարը հավասարապես բաշխվում է, այդ դոտացիան ստացող բոլոր համայնքների միջև և հավասար է՝

$$Դ_{i}^{մաս2} = Դ^{Մ} / ՀԹ^{մաս2}$$

$Դ_{i}^{մաս2}$ - ըստ մասշտաբի գործակցի բաշխվող մեկ համայնքի դոտացիայի չափն է,

$ՀԹ^{մաս2}$ - ըստ մասշտաբի գործակցի դոտացիա ստացող համայնքների թիվն է:

5.“ա” գործոնով համայնքի դոտացիա ստանալը չի բացառում, նույն համայնքին դոտացիա ստանալ նաև “բ” գործոնով: “ա” գործոնով հատկացվող դոտացիայի միջոցները հաշվի են առնվում նույն համայնքների նոր եկամտային ունակության գործակցի հաշվարկման համար:

Հոդված 9. Մասշտաբի գործակցի հաշվարկման կարգը

1. Մասշտաբի գործակիցը համայնքի պարտադիր լիազորությունների իրականացման մեկ շնչին ընկնող ծախսերի վրա համայնքի բնակչության թվաքանակի ազդեցությունն է:

2. Մասշտաբի գործակիցը հաշվարկվում է՝

$$ՄԳ^{i} = ((1- \alpha) \times Բ_{i} + \alpha \times Բ_{միջ}) / Բ_{i}$$, որտեղ՝

$ՄԳ^{i}$ - i-րդ համայնքի մասշտաբի գործակիցն է,

$Բ_{i}$ - i-րդ համայնքի բնակչության թիվն է,

$Բ_{միջ}$ - ՀՀ մեկ համայնքին ընկնող բնակչության միջին թիվն է,

α - համա յնքային ծախսերի ֆիքսված բաղադրիչն արտացոլող

հաստատունն է,

$Բ_{միջ} = Բ_{ՀՀ} / Հ_{ՀՀ}$, որտեղ՝

$Բ_{ՀՀ}$ - համայնքների բնակչության թվի հանրագումարն է

(ՀՀ բնակչության թիվ),

$Հ_{ՀՀ}$ - ՀՀ համայնքների ընդհանուր թիվը

3. Համայնքային ծախսերի ֆիքսված բաղադրիչը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր երեք տարին մեկ անգամ ՀՀ բոլոր համայնքների վերջին երեք տարվա փաստացի տվյալների հիման վրա՝ ՀՀ կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 10. Համահարթեցման դոտացիաների “բ” գործոնով հաշվարկման կարգը

1. Համահարթեցման դոտացիաներ՝ ըստ համայնքների բյուջետային ապահովվածության գործակցի, “բ” գործոնով ստանում են բոլոր այն համայնքները, որոնց բյուջետային ապահովվածության գործակիցը՝ ներառյալ «ա» գործոնով հատկացված դոտացիան, փոքր է բյուջետային ապահովվածության սույն օրենքով սահմանված մակարդակի ցուցանիշից:

2. Ըստ համայնքի բյուջետային ապահովվածության գործակցի՝ համահարթեցման դոտացիայի ընդհանուր գումարը (”բ” գործոն) հաշվարկվում է՝

$Դ^{բա} = Դ - Դ^{մ}$, որտեղ՝

$Դ^{բա}$ - ”բ” գործոնով, ըստ բյուջետային ապահովվածության գործակցի

բաշխվող դոտացիայի գումարն է,

$Դ$ - համահարթեցման համար նախատեսված դոտացիայի ընդհանուր գումարն է,

$Դ^{մ}$ - “ա” գործոնով, ըստ մասշտաբի գործակցի բաշխվող դոտացիայի գումարն է:

3. Ըստ բյուջետային ապահովվածության գործակցի՝ ”բ” գործոն, դոտացիաի բաշխումն իրականացվում է համայնքի եկամտային ունակության և ծախսային կարիքների գործակիցների հարաբերության ցուցանիշին համապատասխան: Այդ ցուցանիշը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով համայնքներին՝ ըստ մասշտաբի գործակցի “ա” գործոնով հատկացված դոտացիաները՝ որպես համայնքի բյուջեի եկամուտ: Համայնքի նոր եկամտային ունակության գործակիցը, հաշվարկվում է՝

$ԵՈՒԳ_{i}^{ա} = [(ԵՈՒ_{i} + Դ_{i}^{մասշ}) / Բ_{i})] / [(ԵՈՒ + Դ^{մ}) / Բ_{ՀՀ})$, որտեղ՝

$\text{ԵՈՒԳ}_i^{\text{Ա}}$ - i-րդ համայնքի եկամտային ունակության գործակիցն է “ա” գործոնով դոտացիայի բաշխումից հետո,

ԵՈՒ_i - i-րդ համայնքի եկամտային ունակությանն է մինչև “ա” գործոնով դոտացիայի բաշխումը,

Բ_i - i-րդ համայնքի բնակչության թիվն է,

ԵՈՒ - բոլոր համայնքների եկամտային ունակության հանրագումարն է մինչև “ա” գործոնով դոտացիայի բաշխումը,

$\text{Դ}_i^{\text{մասշ}}$ - ըստ մասշտաբի գործակցի բաշխվող՝ մեկ համայնքի դոտացիայի չափն է,

$\text{Դ}^{\text{Մ}}$ - “ա” գործոնով ըստ մասշտաբի գործակցի բաշխվող դոտացիայի ընդհանուր գումարն է,

$\text{Բ}_{\text{ՅՅ}}$ - ՅՅ բնակչության թիվը:

4. “ա” գործոնով դոտացիայի բաշխման արդյունքում համայնքի բյուջետային ապահովվածության գործակցի հաշվարկման բանաձևն է՝

$$\text{ԲԱԳ}_i^{\text{Ա}} = \text{ԵՈՒԳ}_i \; / \; \text{ԾԿԳ}_i$$, որտեղ՝

$\text{ԲԱԳ}_i^{\text{Ա}}$ - i-րդ համայնքի բյուջետային ապահովվածության գործակիցն է “ա” գործոնով դոտացիայի բաշխումից հետո,

$\text{ԵՈՒԳ}_i^{\text{Ա}}$ - i-րդ համայնքի եկամտային ունակության գործակիցն է “ա” գործոնով դոտացիայի բաշխումից հետո,

ԾԿԳ_i - i-րդ համայնքի ծախսային կարիքների կարգավորիչ գործակիցն է:

5. Ըստ բյուջետային ապահովվածության գործակցի՝ ”բ” գործոնով դոտացիաներ են ստանում այն համայնքները, որոնց բյուջետային ապահովվածության գործակիցը համահարթեցման սահմանային մակարդակի արժեքից ցածր է:
Սույն օրենքով սահմանվում է համահարթեցման սահմանային մակարդակի այնպիսի արժեք, որի դեպքում՝ «բ» գործոնով բաշխվող ֆինանսական միջոցները կարող են լրացնել դոտացիա ստացող համայնքների բյուջետային ապահովվածության և համահարթեցման մակարդակի միջև եղած տարբերության 75 տոկոսը:

6. ”բ” գործոնով յուրաքանչյուր համայնքին տրամադրվող համահարթեցման դոտացիան հավասար է յուրաքանչյուր համայնքի բյուջետային ապահովվածության և համահարթեցման սահմանային մակարդակի միջև եղած տարբերության 75 տոկոսին:
Յուրաքանչյուր համայնքի բյուջետային ապահովվածության և համահարթեցման սահմանային մակարդակի միջև եղած ամբողջ տարբերությունը հաշվարկվում է՝

$$\text{ԳՈՒՄ}_i^{\text{ՅՍՄ}} = (\text{ՅՍՄ} - \text{ԲԱԳ}_i^{\text{Ա}}) \times \text{Բ}_i \times \text{ԾԿԳ}_i \times \text{Ե}_{\text{Միջ}}^{\text{1 շՂէ}}$$, որտեղ՝

$\text{ԳՈՒՄ}_i^{\text{ՅՍՄ}}$ - i-րդ համայնքի համար անհրաժեշտ գումարի չափն է, որը կբավարարի ամբողջությամբ լրացնելու այդ համայնքի բյուջետային ապահովվածության

գործակցի և համահարթեցման սահմանային մակարդակի տարբերությունը,

ՀՍՄ - համահարթեցման սահմանային մակարդակն է,

ԾԿԳ$_i$ - i-րդ համայնքի ծախսային կարիքների կարգավորիչ գործակիցն է,

Բ$_i$ - i-րդ համայնքի բնակչության թիվն է,

Ե$^{1շն}_{Միջ}$ - մեկ շնչին ընկնող միջին համայնքային եկամուտներն է, ներառյալ «ա» գործոնով տրված դոտացիան:

$$Ե^{1շն}_{Միջ} = \frac{\sum ԵՈՒ_i + Դ^{Մ}}{Բ_{ՀՀ}},$$ որտեղ՝

ԵՈՒ$_i$ - i-րդ համայնքի եկամտային ունակության գործակիցն է ,

Դ^{Մ} - ըստ մասշտաբի գործակցի բաշխվող դոտացիայի ընդհանուր գումարն է,

Բ$_{ՀՀ}$ - բոլոր համայնքների բնակչության թվի հանրագումարն է (ՀՀ բնակչության թիվ):

7. Համայնքներին «բ» գործոնով տրամադրվող դոտացիաները հաշվարկվում են՝

$$Դ_i^{բա} = 0,75 \times ԳՈՒՄ_i^{ՀՍՄ},$$ որտեղ՝

Դ$_i^{բա}$ - i-րդ համայնքին “բ” գործոնով տրվող դոտացիայի գումարն է,

ԳՈՒՄ$_i^{ՀՍՄ}$ - i-րդ համայնքի համար անհրաժեշտ գումարի չափն է, որը կբավարարի ամբողջությամբ լրացնելու այդ համայնքի բյուջետային ապահովվածության գործակցի և համահարթեցման սահմանային մակարդակի տարբերությունը:

Հոդված 11. Համայնքի բյուջետային ապահովվածության գործակցի հաշվարկման կարգը

1. Համայնքի եկամտային ունակության և ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակիցների հարաբերությունը, որի հիման վրա իրականացվում է «բ» գործոնով համահարթեցման դոտացիայի հաշվարկը, տվյալ համայնքի բյուջետային ապահովվածության գործակիցն է:

2. Համայնքների բյուջետային ապահովվածության գործակիցը հաշվարկվում է՝

ԲԱԳ$_i$ = ԵՈՒԳ$_i$ / ԾԿԳ$_i$, որտեղ՝

ԲԱԳ$_i$ - i-րդ համայնքի_բյուջետային ապահովվածության գործակիցն է,

ԵՈՒԳ$_i$ - i-րդ համայնքի եկամտային ունակության գործակիցն է,

ԾԿԳ$_i$ - i-րդ համայնքի ծախսային կարիքների գործակիցն է:

Հոդված 12. Համայնքի եկամտային ունակության գործակցի հաշվարկման կարգը

1. Համայնքի եկամտային ունակության գործակիցը՝ համայնքների բյուջեների եկամուտներին օրենքով ամրագրված հարկային եկամուտների և պետական տուրքերի՝ տվյալ համայնքում և հանրապետությունում մեկ շնչին ընկնող գումարների հարաբերությունն է:

2. Համայնքի եկամտային ունակությունը տվյալ համայնքի բյուջեին օրենքով ամրագրված հետևյալ եկամտատեսակների հանրագումարն է՝

1)Հողի հարկի հաշվարկային գումարի ցուցանիշ.

2)Գույքահարկի հաշվարկային գումարի ցուցանիշ.

ա. Համայնքի հողի հարկի և գույքահարկի հաշվարկային գումարի ցուցանիշները

յուրաքանչյուր համայնքի գծով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված՝ այդ համայնքի բյուջե հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարում վճարման ենթակա հողի հարկի և գույքահարկի տարեկան գումարներն են (առանց հողի հարկի և գույքահարկի գծով՝ հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարվա տարեսկզբի դրությամբ առկա չմարված ապառքների, տույժերի և տուգանքների, ինչպես նաև հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարվա ընթացքում հաշվարկված տույժերի և տուգանքների գումարների), ավելացված Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և համայնքների ավագանիների կողմից ընդունված որոշումներով ֆիզիկական անձանց և կազմակերպություններին հողի հարկի և գույքահարկի գծով արտոնությունների տրամադրման հետևանքով այդ հարկերի գծով համայնքների հաշվարկային տարվա բյուջեներում եկամուտների կորուստների գումարները:

3) Մասհանվող հարկերի հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարվա
փաստացի ցուցանիշ

4) Պետական տուրքերի հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարվա փաստացի ցուցանիշ:

3. Համայնքի եկամտային ունակությունը հաշվարկվում է՝

ԵՈՒ$_i$ = ՀՀ$_i$ + ԳՀ$_i$ + ՄՀ$_i$ + ՊՏ$_i$, որտեղ՝

ՀՀ$_i$ - i-րդ համայնքի հողի հարկի հաշվարկային գումարի ցուցանիշն է,

ԳՀ$_i$ - i-րդ համայնքի գույքի հարկի հաշվարկային գումարի ցուցանիշն է,

ՄՀ$_i$ - i-րդ համայնքի մասհանվող հարկերն են,

ՊՏ$_i$ - i-րդ համայնքի պետական տուրքերն են:

4. Համայնքի եկամտային ունակության գործակիցը հաշվարկվում է՝

ԵՈՒԳ$_i$ = (ԵՈՒ$_i$ / Բ$_i$) / (ԵՈՒ / Բ$_{ՀՀ}$) , որտեղ՝

ԵՈՒԳ$_i$ -_ i-րդ համայնքի եկամտային ունակության գործակիցն է,

ԵՈՒ$_i$ -_ i-րդ համայնքի եկամտային ունակությանն է,

$Բ_i$ - _ i-րդ համայնքի բնակչության թիվն է,
ԵՈՒ - _ բոլոր համայնքների եկամտային ունակության հանրագումարն է ,
$Բ_{ՀՀ}$ - _ բոլոր համայնքների բնակչության թվի հանրագումարն է (ՀՀ բնակչության թիվ):

Հոդված 13.Համայնքի ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակիցը

1. Համայնքի ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակիցը տվյալ համայնքի պարտադիր լիազորությունների իրականացման ծախսերի մեկ շնչին ընկնող սույն օրենքով սահմանված ծախսային գործոնների գործակիցների հանրագումարն է:

2. Համայնքի ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակցի վրա ազդում են բազմաթիվ գործոններ: Ծախսային կարիքի գործակիցն ուղղակիորեն կապված է՝

1) կիրառվող ծախսային գործոնների տեսակներից և դրանց գործակիցների արժեքից,
2) համայնքի ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակցում յուրաքանչյուր ծախսային գործոնի գործակցի (այսուհետ ծախսային գործակից) տեսակարար կշռից (բաժնեմասից):

3. Հայաստանի Հանրապետության համայնքների և դրանց վերապահված պարտադիր լիազորությունների իրականացման առանձնահատկություններից ելնելով՝ սույն օրենքում կիրառվում են ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակցի վրա առավել ազդեցություն ունեցող այնպիսի ծախսային գործակիցներ, որոնց վերաբերյալ տվյալները չափելի, մատչելի և հավաստի են:

4. Համայնքի ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակիցը հաշվարկվում է սույն օրենքով սահմանված հետևյալ ծախսային գործակիցներով և իրենց համապատասխան տեսակարար կշիռներով ՝

1) Մասշտաբի գործակից՝ $Կ^{ՄԳ}$ - 25 տոկոս.
2) Տրանսպորտային մատչելիության գործակից՝ $Կ^{ՏՄԳ}$ - 15 տոկոս.
3)Համայնքի ծառայությունների որակի գործակից՝ $Կ^{ԾՈԳ}$ - 10 տոկոս.
4)Համայնքի բարձրադիրության գործակից ՝ $Կ^{ԲԳ}$ - 15 տոկոս.
5)Համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քանակի գործակից՝ $Կ^{ԲՔԳ}$ - 25 տոկոս.
6)Բնակչության տարիքային կառուցվածքի գործակից՝ $Կ^{ԲՏԿԳ}$ - 10 տոկոս.

5. Մասշտաբի ծախսային գործակցի հաշվարկման կարգը ներկայացված է 9-րդ հոդվածում:

Հոդված 14. Տրանսպորտային մատչելիության ծախսային գործակցի հաշվարկման կարգը

1. Տրանսպորտային մատչելիության ծախսային գործակիցը համայնքի պարտադիր լիազորությունների իրականացման ծախսերի վրա նախկին շրջկենտրոնից, մարզկենտրոնից և Երևանից համայնքի հեռավորության ազդեցությունն է:

2. Տրանսպորտային մատչելիության գործակիցը հաշվարկվում է՝

$ՏՄԳ^{i} = 1 + (0,1 \times Հ_{i}^{Մայր} + 0,3 \times Հ_{i}^{Մարզ} + 0,6 \times Հ_{i}^{Տարա}) / (0,1 \times Հ_{միջ}^{Մայր} + 0,3 \times Հ_{միջ}^{Մարզ} + 0,6 \times Հ_{միջ}^{Տարա})$, որտեղ՝

$ՏՄԳ^{i}$ - i-րդ համայնքի տրանսպորտային մատչելիության գործակիցն է,

$Հ_{i}^{Մայր}$ - i-րդ համայնքի հեռավորությունն է մայրաքաղաքից,

$Հ_{i}^{Մարզ}$ - i-րդ համայնքի հեռավորությունն է մարզկենտրոնից,

$Հ_{i}^{Տարա}$ - i-րդ համայնքի հեռավորությունն է նախկին շրջկենտրոնից,

$Հ_{միջ}^{Մայր}$ - բոլոր համայնքների միջին հեռավորությունն է մայրաքաղաքից,

$Հ_{միջ}^{Մայր} = \sum_{i} Հ_{i}^{Մայր} / Հ_{ՀՀ}$ որտեղ՝

$\sum_{i} Հ_{i}^{Մայր}$ - ՀՀ բոլոր համայնքների՝ մայրաքաղաքից ունեցած հեռավորությունների հանրագումարն է,

$Հ_{ՀՀ}$ - ՀՀ համայնքների ընդհանուր թիվն է,

$Հ_{միջ}^{Մարզ}$ - համայնքների միջին հեռավորությունն է մարզկենտրոնից,

$Հ_{միջ}^{Մարզ} = \sum_{i} Հ_{i}^{Մարզ} / Հ_{ՀՀ}$ որտեղ՝

$\sum_{i} Հ_{i}^{Մարզ}$ - ՀՀ բոլոր համայնքների՝ իրենց մարզի մարզկենտրոնից ունեցած հեռավորությունների հանրագումարն է,

$Հ_{ՀՀ}$ - ՀՀ համայնքների ընդհանուր թիվն է,

$Հ_{միջ}^{Տարա}$ - համայնքների միջին հեռավորությունն է իրենց նախկին շրջկենտրոնից,

$Հ_{միջ}^{Տարա} = \sum_{i} Հ_{i}^{Տարա} / Հ_{ՀՀ}$ որտեղ՝

$\sum_{i} Հ_{i}^{Տարա}$ - ՀՀ բոլոր համայնքների՝ իրենց նախկին շրջկենտրոնից հեռավորությունների հանրագումարն է,

$Հ_{ՀՀ}$ - ՀՀ համայնքների ընդհանուր թիվն է:

Հոդված 15. Համայնքային ծառայությունների որակի ծախսային գործակցի հաշվարկման կարգը

1.Համայնքային ծառայության որակի ծախսային գործակիցը համայնքի պարտադիր լիազորությունների իրականացման ծախսերի վրա համայնքային ծառայությունների որակի ազդեցությունն է: Համայնքային ծառայությունների որակի գործակիցը պայմանավորված է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից մատուցվող ծառայությունների

որակի նկատմամբ համայնքի կարգավիճակից բխող տարբերակված պահանջներով:

2. Համայնքի ծառայության որակի գործակիցը հաշվարկվում է՝

$ԾՈԳ^i = Գ^{ԾՈԳ}_i$, որտեղ՝

$ԾՈԳ^i$ - i-րդ համայնքի ծառայությունների որակի գործակիցն է,

$Գ^{ԾՈ}_i$ - i-րդ համայնքի ծառայությունների որակի գործակցի արժեքն է:

3. Համայնքները բաժանված են երեք խմբերի՝ իրենց համապատասխան ծառայությունների որակի գործակիցների՝

1) $Գ^{ԾՈԳ}$ =1.25 գործակցով համայնքներ, որոնց ցանկը հաստատվում է կառավարության որոշմամբ.

2) $Գ^{ԾՈԳ}$ =1.1 գործակցով թաղային և քաղաքային համայնքները՝ բացառությամբ

առաջին խմբում ընդգրկվածների.

3) $Գ^{ԾՈԳ}$ =1.0 գործակցով բոլոր համայնքները՝ բացառությամբ առաջին և երկրորդ

խմբերում ընդգրկվածների:

Հոդված 16. Համայնքի բարձրադիրության ծախսային գործակցի հաշվարկման կարգը

1. Համայնքի բարձրադիրության ծախսային գործակիցը համայնքի պարտադիր լիազորությունների իրականացման ծախսերի վրա համայնքի բարձրադիրության ազդեցությունն է:

2. Համայնքի բարձրադիրության գործակիցը հաշվարկվում է՝

$ԲԳ^i = Գ^{ՀԲ}_i$, որտեղ՝

$ԲԳ^i$ - i-րդ համայնքի բարձրադիրության գործակիցն է,

$Գ^{ՀԲ}_i$ - i-րդ համայնքի բարձրադիրության գործակցի արժեքն է:

3. Համայնքները բաժանված են երեք խմբերի՝ իրենց համապատասխան բարձրադիրության գործակիցների՝

1) ԲԳ =1.0 գործակցով համայնքներ, որոնց բարձրությունը ծովի մակերևույթից մինչև 1700մ է.

2) ԲԳ =1.2 գործակցով համայնքները, որոնց բարձրությունը ծովի մակերևույթից 1700-2000մ է.

3) ԲԳ =1.4 գործակցով համայնքները, որոնց բարձրությունը ծովի մակերևույթից 2000մ ավել է.

Հոդված 17. Համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քանակի ծախսային գործակցի հաշվարկման կարգը

1. Համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քանակի ծախսային գործակիցը համայնքի պարտադիր լիազորությունների

իրականացման ծախսերի վրա համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քանակի ազդեցությունն է:

2. Համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քանակի գործակիցը հաշվարկվում է՝

$$ԲՔԳ^{i} = 1 + 0,2(ԲՆԹ_{i} - 1)$$, որտեղ՝

$ԲՔԳ^{i}$ - i-րդ համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քանակի գործակիցն է,

$ԲՆԹ_{i}$ - i-րդ համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի թիվն է:

Հոդված 18. Բնակչության տարիքային կառուցվածքի ծախսային գործակցի հաշվարկման կարգը

1. Բնակչության տարիքային կառուցվածքի ծախսային գործակիցը համայնքի պարտադիր լիազորությունների իրականացման ծախսերի վրա համայնքի բնակչության տարիքային կառուցվածքի ազդեցությունն է:

2. Բնակչության տարիքային կառուցվածքի գործակիցը հաշվարկվում է՝

$$ԲՏԿԳ^{i} = (1 + (Բ_{i}^{ե} + Բ_{i}^{ծ}) / Բ_{i}) / (1 + (Բ^{ե} + Բ^{ծ}) / Բ_{hh})$$, որտեղ՝

$ԲՏԿԳ^{i}$ - i-րդ համայնքի բնակչության տարիքային կառուցվածքի գործակիցն է,

$Բ_{i}^{ե}$ - i-րդ համայնքի 0-16 տարեկան բնակչության թիվն է,

$Բ_{i}^{ծ}$ - i-րդ համայնքի կենսաթոշակային տարիքի բնակչության թիվն է,

$Բ_{i}$ - i-րդ համայնքի բնակչության թիվն է,

$Բ^{ե}$ - ՀՀ 0-16 տարեկան բնակչության թիվն է,

$Բ^{ծ}$ - ՀՀ կենսաթոշակային տարիքի բնակչության թիվն է,

$Բ_{ՀՀ}$ - ՀՀ համայնքների բնակչության թվի հանրագումարն է (ՀՀ բնակչության թիվ):

Հոդված 19. Համայնքի ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակցի հաշվարկման բանաձևը

1. Համայնքի ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակիցը հավասար է մասշտաբի, տրանսպորտային մատչելիության, համայնքի ծառայությունների որակի, համայնքի բարձրադիրության, համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քանակի, բնակչության տարիքային կառուցվածքի ծախսային գործակիցների հանրագումարին՝ իրենց համապատասխան տեսակարար կշիռներով:

2. Համայնքի ծախսային կարիքի գործակցի հաշվարկման ամփոփ բանաձևն է՝

$$ԾԿԳ^{i}_{հաշ.} = \sum_{i} (Կ_{n} \times ԾԿԳ_{n})$$, որտեղ՝

$Կ_n^i$ - i-րդ համայնքի n - րդ ծախսային գործակիցի տեսակարար կշիռն է,

$ԾԿԳ^i$ - i-րդ համայնքի n - րդ ծախսային գործակիցն է,

$$ԾԿԳ^i_{հաշ.} = Կ^{ՄԳ} \times ՄԳ^i + Կ^{ՏՄԳ} \times ՏՄԳ^i + Կ^{ԾՈԳ} \times ԾՈԳ^i + Կ^{ԲԳ} \times ԲԳ^i + Կ^{ԲՔԳ} \times ԲՔԳ^i + Կ^{ԲՏԿԳ} \times ԲՏԿԳ^i$$

$$ԾԿԳ^i_{հաշ.} = 0.25 \times ՄԳ^i + 0.15 \times ՏՄԳ^i + 0.1 \times ԾՈԳ^i + 0.15 \times ԲԳ^i + 0.25 \times ԲՔԳ^i + 0.1 \times ԲՏԿԳ^i$$

3. Համայնքների ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակիցները բյուջետային ապահովվածության գործակիցների հաշվարկման համար նորմավորվում են հետևյալ բանաձևով՝

$$ԾԿԳ^i = ԾԿԳ^i_{հաշ.} / ԾԿԳ^{միջին}$$, որտեղ՝

$ԾԿԳ^i$ - i-րդ համայնքի ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակցի նորմավորված ցուցանիշն է,

$ԾԿԳ^{միջին}$ - բոլոր համայնքների ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակիցների միջին կշռված ցուցանիշն է,

$$ԾԿԳ^{միջին} = ԳՈՒՄ (ԾԿԳ^i \times Բ_i) / Բ_{ՀՀ}$$, որտեղ՝

$Բ_{ՀՀ}$ - ՀՀ համայնքների բնակչության թվի հանրագումարն է (ՀՀ բնակչության թիվ):

Հոդված 20. Դոտացիաների հաշվարկման և հատկացման կարգերը

1.Համահարթեցման դոտացիաների հաշվարկման մեջ օգտագործվող՝ համայնքներին վերաբերող տվյալների աղբյուրներն են՝

1) ծախսային գործակիցների տվյալների համար՝ՀՀ ոստիկանությունը, ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարությունը, ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայությունը, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության սոցիալական ապահովության պետական ծառայությունը, ՀՀ մարզպետարանները և ՀՀ համայնքները,

2) եկամտային ունակության տվյալների համար՝ համայնքներն ու պետական հարկային ծառայությունը՝ յուրաքանչյուրն իր մասով:

2. Դոտացիաների հաշվարկման սույն օրենքով սահմանված գործակիցները և “ա” և “բ” գործոններով բաշխվող դոտացիաների գումարների բաժնեմասերի հարաբերությունները ֆինանսական համահարթեցման դոտացիայի ընդհանուր գումարի նկատմամբ կարող են փոփոխվել ոչ շուտ, քան երեք տարին մեկ անգամ:

3. Համայնքներին հատկացվող համահարթեցման դոտացիաների գումարները հաստատվում են պետական բյուջեի մասին օրենքով: Դոտացիաները համայնքներին հատկացնում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից դոտացիաների հաշվարկներ կատարելու համար լիազորված պետական մարմինը:

4. Դոտացիաների հաշվարկներ կատարելու համար լիազորված պետական մարմինը բյուջետային օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում իր պաշտոնական վեբ - կայքում հրապարակում և տարածքային կառավարման մարմինների միջոցով տեղական ինքնակառավարման մարմիններին տրամադրում է պետական մարմինների կողմից հաշվառվող՝ համահարթեցման դոտացիաների գումարների հաշվարկներում կիրառված ելակետային տվյալների ցուցանիշները:

5. Համահարթեցման դոտացիաների գումարների հաշվարկման համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալները լիազորված մարմին ներկայացման, համահարթեցման դոտացիաների հաշվարկման և հատկացման բնագավառում պետության և համայնքների միջև առաջացող սույն օրենքով չկարգավորված հարաբերությունները կանոնակարգվում են Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային օրենսդրությամբ:

6. Տեղական ինքնակառավարման մարմիններն իրենց համայնքներին հատկացված համահարթեցման դոտացիայի գումարի չափը կարող են վիճարկել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից լիազորված պետական կառավարման մարմնում և դատարանում:

7. Համայնքների համահարթեցման դոտացիաները հատկացվում են հավասար չափաբաժիններով յուրաքանչյուր ամսվա վերջում, պետական ֆինանսների կառավարման լիազորված մարմնի տեղական գանձապետական ստորաբաժանումների՝ յուրաքանչյուր համայնքի համար բացված գանձապետական հաշվի միջոցով:

Հոդված 21. Օրենքի ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն օրենքը ուժի մեջ է մտնում՝

1) 2010 թվականի բյուջետային տարվա և դրան հաջորդող բյուջետային տարիների համար ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաների հաշվարկների կատարման մասով՝ հրապարակմանը հաջորդող 10-րդ օրը,

2) նշված օրենքի պահանջների համաձայն ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաների հատկացման մասով՝ 2010 թվականի հունվարի 1-ից:

2. Սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելու պահից ու ժը կորցրած ճանաչել 24 նոյեմբերի 1998 թ. – ի «Ֆինանսական համահարթեցման մասին» ՀՕ-262 ՀՀ օրենքը: